

zarobljenima. Potom otpreme obje kraljice u Novi grad na moru (ne- daleko od Nina). Ovdje dade čuvar njihov Ivan od Paližne, još od kralja Karla II. imenovani ban hrvatski, oko polovice januara 1387. kraljicu Jelisavetu naoči njezine kćeri Marije udaviti, bez sumnje na želju napuljskoga dvora, dok Mariji kao nedužnoj mladoj ženi poštediti život.

Žigmund (1387—1437). Kad je muž kraljice Marije saznao za gorjanske događaje, pohita u Ugarsku, gdje ga neki dvoru odani velikaši izaberu kraljem i odmah okruna u Stolnom Biogradu. Novi kralj **Žigmund**¹ (1387—1437) uze prije svega nastojati, kako bi oslobodio ženu kraljicu Mariju novigradske tamnice. U tu svrhu složi se s republikom mletačkom, a ta mu pošlje dosta lađa u pomoć, da s mora zatvore Novi grad, dok je s kopna na nj udario Krčki knez Ivan sa svojom i kraljevskom vojskom. Poslije podulje podsade predao je zbog oskudice hrane ban Ivan od Paližne kraljicu Mariju, ali uz uvjet, da sâm može sa svojim ljudima poći kuda hoće (početkom juna 1387.). U isto vrijeme ratovala su Žigmundove vojske, na čelu im Nikola Gorjanski, sin poginula palatina, s tolikom srećom u južnoj Ugarskoj i Slavoniji, da su se braća Horvati, koje su pomagali bosanski kralj Stjepan Tvrtko i srpski knez Lazar, morali skloniti u Bosnu, pače tom prigodom pogibe Ladislav Horvat.

Bitka na Kosovu. Ove borbe prekide za neko vrijeme napredovanje tursko, jer kad sultan Murat I. godine 1389. povede golemu vojsku na Srbiju, pošlje i Stjepan Tvrtko knezu Lazaru pomoći. Na Kosovu polju došlo je na Vidov-dan 15. juna do krvava boja, u kojem doduše pogibe sultan Murat od noža srpskoga viteza Miloša Kobilića², ali Turci ipak ametom potuku pod vodstvom Muratova sina i nasljednika Bajazida I. (1389—1403) Srbe, pače i sam knez Lazar izgubi glavu. Sada postadoše Srbi na sjeveru od Kosova sultanovim vazalima, no srpske državne organizacije još nije nestalo, jer joj stade na čelo sin Lazarov Stjepan Lazarević kao despot, a u krajevima oko Kosova vladao je šurjak njegov Vuk

¹ Suvremeni hrvatskim jezikom pisani spomenici vazda zovu kralja Žigmund (Šurmin, Acta croat. 113, 146, 281, 432), a tako se piše i knez Žigmund Frankapan između 1444. i 1493. (ibidem). Njemačka je forma Sigismund ili Sigmund, a po njoj onda i latinska.

² Pravo ime je Kobilić, kako ga bilježe svi stariji izvori. Forma Obilić dolazi prvi put tek u knjizi Pavla Julina (1765). Up. o tom Руварац, О кнезу Лазару стр. 319.—327.